

30
 som i andre nu i denne Rijsdagh / eller frammbdeles bewilliade extraordina-
 rie hielper / gifwa och göra til Cronan / jemwål den andre halsparten / och stå
 medh andre Cronones Skattebönder lijka i wth / krisningz rothan: äfwen så om
 någon Huusbonde wil i förmuethet insträngia och ofkäligt påbörda sine Skatte-
 bönder för den halspartens frisheet som dhe niuta hans frelse til gods / må Skatte-
 bonden tilbiuda sigh hoos Landshöfdingen at gifwa til Cronan den äfwenberör-
 de halspart för den gången / och thet så offra Frelsesmannen och Skattebonden
 sin emillan sigh icke annars förljka; Skattebönderna här widh sin rätt effier
 Lagh och gjorde recesser aldeles optax / udicerat och för behållen / enkammer-
 ligen at vnder praxtext aff wthskrisning / Skattebonden icke må blifwa trängd
 ifrån sin Bördyrätt / eller honom elliest skee för när / hwar om R. Rt. och nådigst
 hafwer lofwat at wilia befalla sine wthskrisningz Commissarier til at bära thet
 åhåga före.

At Wij nu detta föreskrefne således hafwe gått sunnit / resolverat och bewil-
 liat och wele at af Ds och Wåre medbröder som henna äre / så och effierkomant
 de skal oryggeligen och obräsligen höllit och effierkommit warda: Så hafwe
 Wij effierkrefne Sveriges Rijses Rådch och Ständer / på Wåre och the an-
 dres wågnar / detta medh egne händer wnderskriswit / och witterligen låtit sätta
 Wåre egne / så och Wåre Stads / och Håradz Insegl här nedan före. Som
 gifwit och skriswit är i Stockholm / den Tiugtu fempte Dagh wth
 Junij Månadh / åhr effier Christi bårdh / Etusend / Sexhun-
 drade på dett Femtionde och fempte.

22. 165.
 21

Kongl. May: ^{ts}

S T A D S A

Angående Godzen / Theres Reduction,
 Och hwadh thet widh hänger /

Giord i Stockholm / den 25. Juni, Anno M. D C. L V.

22.

STOCKHOLM,

Tryckt hoos Henrich Kexser.

SWEDEN
SWEDEN
Gustaff medh
Gudz Nåde / Sweriges / Göttes / och Wendes Konung / Storfurste til

Finland / Hertig vthi Estland / Carelen / Brehmen / Behrden / Stettin
Pommern / Cassuben och Wenden / Furste til Rügen / Herre öfwer Inger-
manneland och Wisimar; Så och Pfalzgrefwe widh Rheini Beijern /
til Gütlich / Cleve och Bergen Hertigh. Gode witterligit / at efter den-
ne nu påstående Rikzdagh är aff oss där til beramat / at Wij medh Wäre
elskelige Rikz Råd och samptlige Riksfens Ständers gode intråd och
betänckande; måtte betrachta och öfwerläggia the saker / som wärt oc Fä-
derneslandzjens wälstånd och besta hängia vppå / och wij ibland annat be-
finne / at wäre faste Jordegodz / både aff Skatte och Crono / som aff al-
der enstolt oc immediate hafwa lutt til Cronan / äre i framledne tijder til
sin störste deel alienorade oc komne wäre trogne Undersäteres händer: så oc
ehuru wäl een och annan aff Wäre Trogne Undersättere må
fuler på skälligt sätt / antingen genom köp för sine bara medel /
sine bara medel / eller och förmedels Konglige donationer / för sine meri-
ter. hafwa förwärfwat sig något aff Cronones egendom / på een eller an-
nan rättigheet: Så pröfwes listwäl nu / at när brede widh är ett stort
missbruk inträat / i thet at en hoop aff offra bette: och på en tijdh tilbaka
bortkomne Cronones Godz och egendom / äre deels vthi anseende af bergz-
bruken / Krigs och Sidstaren / sampt för andre wäre och Cronones höge
tarfwer / aldeles för oss och wäre efterkommande Sweriges Konungar
omistandes / och fördenstuld hafwe af ett wälbetänckt Råd / tilförende
warit frukallade och förbudne at alieneras och förlänas äth andre / deels
äre the och vthi en sådan myckenheet / och vthan äthitildnat / jemwäl på
slijte conditioner komme ifrån Cronan / så at dhet til een godh deel ströfwer
emo

*Rijksblad
1668.
Abalieu
Teodorun*

Est. A
UNIKOOF
9584

emoot Sweriges Lagh / Riksfens allmänne sluth och Fäderneslandz
 gagn och bästa / förtijgandes där hoos / at wilkorne / hwar medh største
 parten aff wåre och Cronones Jordegodz äre bortkomne med / föra vthi
 sig then betänckelige consequente til wår och wåre efterkommande Swe-
 riges Konungars dundwiskelige förfång / at så framt icke tidlige bdtter
 där emoot finnas kunna / skulle dhe förtaga alt hoop til godzens återkomst
 vnder Cronan / och alle ämpnen til nya wålgerningar emoot wåre sampt
 wåre efterkommande Sweriges Konungars wålförtiente Mån och tie
 nare. Ty ehuru wål vthi Norköpings Riksdagh Åhr 1604. hållen / icke
 orädeligit skattades / at aff Konngarne / des trogne Undersätare / måtte
 hafwa aff gunst och benägenheet / effter handen at förmoda någre Crono-
 nes Jordegodz och liggande grunder / doch icke annars än på Manligt
 bröstarff och någre wisse omständighetter : Så äre lijkwål sådane Jorde-
 godz sedermera til en stor myckenheet under allodial egendom / ifrån off
 och Cronan bortgångne / och dher vthi öfwer inriktat / at hwar genom nå-
 gre ringe förbehåll kunde igen förmodas / sedån theas rätte vthi socknar /
 som dhem nu besittia / hafwe andre allaredo / lång tidh för vth / skaffat sig
 Expectantier och afwäntan där vppå / at dhe måge samma godz så snart
 dhe vndan ägander förfalla / til sig draga och göra oem til sin egendomb :
 Nu såsom wåre trogne Undersätare / helst the aff Ridderskapet och Adels-
 hafwa sig på dhenne riksdagh / emoot off vnderdånigst och frjwilligt för-
 klarat / at wela astråda sine innehåfwande godz och lågenheeter på sådane
 Orther / som befinnes aldeles wåra omständes / och där jempte sig i Ad-
 minitheet tilbudet hafwa / at återgifwa en tierdedeel / at the öfrige ifrån
 Cronan til dem donerade Jordegodz / alt på sätt och wijs / som i sielfwe
 Riksdagz Beslutet / til wårt nådigste åthändise / wijsdore vthtydes / hafwe
 och aff frj willie och vnderdånig troohet funnet sig i sielfwe saken / at
 off i edminitheet heemskutit alt åtaal / som någon ibland dem / måtte före-
 båra genom sine i händer hafwande Kongl. breff på allodial egendombes oc
 expectantiens rättighheet / öfwer des Godz hwilke ifrån Cronan innan een
 wijs och aff off här vnder vthnåmd tidh och termin äre bortgiffne och bort-
 förlante : Allså och aldenstund ofwanbestritne allodial Frelse- rättighetter
 och Expectantier öfwer dhe godz / som ifrån Cronan bortgiffwas / föda aff
 sig en stor oreda / både i ett lösligit Regemens vthfdrande / som oc ibland
 sielfwe Undersätarne sin emillan / och eliest på denne Riksdagh är öfwer-
 wågat wordet / huru the tienligste och stickeligste medel kunne vpsinnas /
 at effter wår Rätt och Rättighett / sampt Fäderneslandz nyttä / åter
 sät-

Handwritten notes in the left margin:
 In d. 1604
 Riksdagz
 den 6. Nov.
 Gustaf Adolfs
 Moderbroders
 död

sättia wåre och Cronones Råntor och Rättighetter i ett bättre stic och
 lagh : Hwar före hafwe wij rådsampt och nödigt achtat / medh samptlige
 Riksfens Ständers samtyckio och wetenskap / at göra på denne Riksdag /
 ndrwarande Förordning och Stadga / om dhet sätt och dhe wilkor / medh
 hwilke wisse och särdeles lågenheeter til off och Cronan / til ewerdelig egen-
 dom / nu strax och fram bättre kunne och skole falla / och huru jemwål dhe
 hwilke förunnnes Ridderskapet och Adelen här effter at besittia och bruka
 på åthstilligh slags Låhns rätt / skole stiliås ifrån dheres rätte och allodial
 at swegodz : Hwilket wij och således stadga och ordna som följer :

Handwritten notes in the right margin:
 Riksdagz
 den 6. Nov.
 Gustaf Adolfs
 Moderbroders
 död

I.

Ehuruwål/emillan Norköpings Riksdagh Åhr 1604. och Konung
 Gustaff Adolafs den Andre och Stores / wår högstährade K. Moderbro-
 ders / högloftig i åminnelse / ddelige affgång / den 6. Novemb. 1632. kun-
 ne finnas / at någre godz vndan off och Cronan äre bortgiffne oc föryttra-
 de på bröstarff / ewerdeligt Frelse / eller des lifte bättre och långwarachtig-
 ge wilkor / än the / hwilke i förbe. Norköpings Riksdags Besluth Anno
 1604. tillåtes : Så äre lijkwål / då warande tijders omständighetter / komne
 i betänckande / och är särdeles igenom högstb. Kon : Gustaff Adolfs
 glorwürdigst i åminnelse / tappre och berömmelige Regering / icke allenast
 Riket emoot alla Fiender förswarat wordet / vthan och hafwer han igend
 sine lyckosamme wapn inkredtat och lagdt vnder Swerige många provin-
 cier, thet igenom noghsampt vpsyft Cronones Rentor / och skaffat medel
 i ställe igen / för then affgång / som vthi hans Regement är Cronan allo-
 dialiter affhåndt / thet til medh och i synnerheet äre wij heller benägne wå-
 re Undersätare / vthi dheres gode wålstång och beqwemlighetter / så wijsda
 dhet off och Cronan någorledes kan wara tildrageligit / än alt för nogha
 ransåka låta / vthi det allaredo är igenom många omstifften och sielfwe tij-
 dernes förlopp / råkat vthur den enes hand i den andres / och således blif-
 wit vthi sig sielfwe inwcklat : Fördenksuld och i synnerheet / för den rättrå-
 dige och nådige benägenheet / Wij bære til alle wåre Undersätars säkerhet
 och wålfård / stadfäste och bekräfte wij här medh i gemeen alle dhe jorde-
 gäfwor och Concessioner vthi dheres fulla wårde och rätte förstånd / som
 på hwariehandå sätt äre vthgiffne aff förrige Sweriges Konungar alt
 in til den 6. Novemb. Anno 1632 och allså in til Konung Gustaff A-
 dolfs dhen andre och Stores / Wår högstährade K. Moderbroders död /
 aldeles såsom dhe effter bookstafwen lyda och rättmätigt förstås bdes
 frjkillandes dhem / endere dhe äre på allodial Frelse / bröstarff / Norkö-
 pings

Dei R. M. C. in arch. 4011. Den 1. Junij 1632. H. M. C. in arch. 4011. Den 1. Junij 1632.

tings besluth / eller andre wilkor / någorstådes i Riket / eller beönderlig-
giande provincier / aff wåre trogne Underfåtare / laghligen förwerfwade
och ännu innehafwas / för all dhen aftorkning / i Renta eller Rättigheet
som öfwergår dhe andre godz / hwilke sedan och effter förbemelte termin
Anno 1622. ifrån Cronan afkomne äre: Wele och nådigst / at the nu och i
framtiden således oklandrade dher vthi blifwa och sitta måge. Men eliest
och i dhet öfrige förünne wij nådigst / wele och förordna / at alle the godz /
som på Norðpings Riksdags beslut / endera för Anno 1632. den 6 No-
vemb eller sedan äre bortgiffne / och blifwa lempnade hoos Ridderkapet
och Adelen / skole enehanda rättigheter / privilegier, oc Stadgar / aldeles
vthan äthskildnat / niuta och vnderkastade wåra: Doch hwad här ofwan
til / och eliest vthi denne wår nådigste Förordning blifwer stadgat om god-
zen / som på en och annan wilkor blifwa hoos Ridderkapet och Adelen /
dhet skal och bdr förstås vthan försång och förfrånkning aff dheres Rätt /
som på een och annan ort åga Skattegodz och dher til hörige Rättigheet-
ter.

II.

Såsom wij nådigst äre benägne / dhem at handhafwa / hwilke laghligen
och effter förrig Konungats meeninge och intention sitta i dheres wålfån-
gne egendom / så skole lijkwål dhe i synnerhet / som något godz sedan Nor-
ðpings Riksdagh beslut Anno 1604. på hwariehandas sätt och wijs be-
kommet hafwa / icke mindre än dhe senare Donatarii wåra plichtige och
skyldige / dheres bress och Documenter / när dher på fordras / och innan
dhen termin Wij dher til förordnandes warde / vpwijisa och skårstoda lå-
ta medh hwad Rätt dhe sine godz besittia och innehafwa. Wåres oc be-
sinnes då någon dhem på allodial Frälse och Bröstgriff aff förrige Ko-
nungar til giftings bekommit hafwa / behålle han de oklandrade: Hafwer
han dem genom köp / bythe eller andre rättmätige påfordringar / fått i-
från Cronan / skal intet wijdare där om effterfrågas / än om åganden på
sin sijda hafwer fulgiordt Kongl: Bresswens och contra Årens lydelse / effter
då warande Cronones wårderning. Kan honom intet annat klarligen
öfwertrygas / ware då frj för alt åtaal / i alle tillkommande tijder / och be-
hålle sådana godz / såsom sin oklandrat egendom. Öfwertryges honom an-
nat / gde han då genast sine / aff förbemelte Konungar / vndsångne bress
och Contra Årett fullkomligt nåije / betale of och Cronan / hwad där vthi
återstår och gälle effter omständighetterne och sakernes bestaffenheet of och
Chronan wår afdrögsmåhlet tagne affsknadte: doch intet högre intereste-
än

än å 6. pro Cento. af den Summan Wij i så långan tijdh bortmist hafwe.
Gitter han icke lösa godzet heelt och hållet / wele wij vnna honom / at be-
hålla så mycket ther aff som han redeligen fulgiordt och betalt hafwer: doch
at han dhet öfrige til Of och Cronan godwilligen affträder. Besinnes
sinnes någon förswara dhe godz / som han aff för - och högstbemelte Ko-
nungar bekommet hafwer vnder ewerdeligit Frälse eller Bröst. arffwin-
ge rättigheet / och hans dher å hafwande Kongl. Bress dhet annorledes
vthtyda / skal han ingen wijdare rättigheet må præterdera eller hafwa at
niuta / än hwad som i föresagde Bress författas och vthtydes. Lyda bress-
wen på Norðpings Besluthz wilkor / må han dhe samme åthniuta: Åhre
dhe och på annan Låhns rätt förståendes / wele wij honom den icke heller
affståra / vthan effter Bresswens lydelse nådigst förünna / in til dhes
samme rätt aff sig stelff vthslöcknar / effter som han och i fall dhen allare-
do wore til ånda lupin / skal wåra förpliktadt / godzen til of och Chronan
at affträda / så fram han icke särdeles nådh och wålgärning af of ther på
nåår och erhåller. Hende sig at någon hade sedan den 6. Movembr- 1632
någon förbättring fått och bekommet / vthi wilkohren / på dhe godz / som
han tilför enne ågt och besutit hafwer / endere dhet wore ifrån någon slagz
Låhns Rätt / til ewerdeligit Frälse / eller i andre des lijke Conditioner, skal
han på den senare förbättring / inthet må præterdera / vthan låta sig med
dhe förrige wilkor åthndya: eller om dhe woro vthslöcknade / och godzen lijk-
wål laghligen råtake i andres Hånder / wele wij dem åganden nådigst på
Norðpings Riksdags Besluths wilkor förünna och effterlåta. Så
fram någon wår trogen vnderfåthere Kongl. Bresswen och Documenter
öfwer sine hafwande godz och rättigheetter / genom wådhe / i Krigh / eller
annorstådes bortmist och förlort hade / wele wij nådigst tilstådia / at han
vthur wårt Archiv, och Cangelij sansfårdige Copier om dhe dher vthi sin-
nas / må affhåmta / så och medh andre laglige och rättmätige bewijs sin
rättigheet och lagha fång förswara. Åhre och jämwål i nådhe til fredz oc
jämwål i nådhe til fredz och wele nådigst / at den skal nårmare wåra / som
i possessionen sitter / dæri at blifwa / än någon annan honom å wåre weg-
ner der ifrån at vthtrångia / med mindre honom något olagha fångh klar-
ligen och rättmätigt öfwertrygas. Men förmår han sig icke dher ifrån /
med lagha stial at vndan leda / wele wij i sådant fall / Of förbehållet haf-
wa / hans godz vnder of och Chronan at wedertånna / och eliest effter
saakfens bestaffenheet ther öfwer förordna effter Lagh och Lagha
domar.

vthi

III.

301
 Vthi dhe Jordegodz och Rantor som effter 1632 den 6, Novemb ä-
 re ifrån oss och Chronan bortgångne / stadge och förordne wij således / at
 såsom wij oss och Chronan här med vettryckeligen förbehålla alle de praxo-
 gativer och frye wahl i köp och bythen / på alle omständes och frijkallade
 orter i heela Rijket / och ddes vnderliggiande provincier, aldeles som dhe
 i detta Rijkz daghz beslutet enhasseligen äri beleswade / och medh alle sine
 omstendighetter ther vthinnan vthtydde och bestreffne: Så wele wij och
 dhet frye wahl och den tillåtelse / som wij een eller annan / motte igenom
 denne Stadga / wåre trogne Vnderfåthere någorstådes och nådigst effter-
 gifwa och tilstådia / altiid således vthtydt hafwa / at dhet ingaledes löper
 emoot wår och Chronones ofwanberörde intention och förbehåld / och at
 frye wahl et i så måtto blifwer effter sine omständighetter hoos Ridder-
 skapet och Adelen / allenast vthan om dhe orter och Eagenheeter / hwilka
 i dhetta Rijkz dagz Beslut för omständes och frijkallande opförde och
 klarligen betecknade äre.

IV.

I lika måtto hwad som i understreffne måhl förordnat oc stadgat blif-
 wer / om Köp / Bythen / Arff. oc andre flere contra Act, the hafwe hwad
 namn och egenkap thet hållt wara kan / och äre emillan privat Personer
 oprättade / öfwer sådane Godz / som icke äre eller blifwa til ewärdeligit
 Frälse / och i dhen Frijheet at man må öfwer dem effter godtyckio dispon-
 ra / vthan komma vnder oss och Cronan genast tilbakas / eller lempnas
 vnder Ridderskapet och Adelen effter thenne wår Förordning på Låhn-
 rätt / skal intet wijdare förstås än til den tiden / som wij i förledne Åhr
 1654 den 6. juni. trädde til Regeringen. Hafwer någon på en eller an-
 nan orth / och på hwariehandas sätt / sedan Wij antogo Rijkzens Rege-
 ring / vthan wårt vettryckelige tilstånd och effterlåtelse giord och inlå-
 tet sig i någon förändring medh the godz / som ofwanstreffne äre / skal
 den samme handel wara ogill / och dhe som den hafwa vnderstådt sig at
 gindra och ingå / wara skyldige / at sättiasaken i sitt förrige stånd och sama
 lagh / som hon war nåst för wår Regerings tidh / effter som wij icke an-
 dres öfwer woro ingånget.

V.

Elliest och / om någon hafwer vthan om förbemelte omständes och
 frijkallade

frijkallade Eagenheeter köpt aff Chronan Godz fulkomligen effter Chro-
 nans werdering / som hon på then tiden war / då köpet oprättades / oc in-
 tet lagligt jäff ther vthi finnes / skal och må han vthan någon tijd eller ter-
 minis äthstildnat behålla samme köpegodz / til sitt fasta arff och allodial
 Frälse: Och ware samma rätt för dhem / som emoth liquiderade och richti-
 ge Fördräckningar eller laglig och rättmätig fördran / hafwe något Chro-
 negodz allodialiter vthi betalningh emoot taget och bekom-
 met.

VI.

Om någon hafwer til gifnings bekommet aff Chronones godz vthan
 om ofwanberörde omständes oc frijkallade orter på Norrköpings besluts
 Låhns rätt / och sedan köpt sig allodial rätten dher til effter Chronones
 halfwa wårdering å 9. pro Cento / den samme må fuller behålla halfwa
 deelen på Låhns rätt / ståendes i ägarens godtyckio / at wållia hwilken the-
 re halffparten han wil antaga til arfzrätten / och hwilken there han wil be-
 hålla på Låhns rätt / dock så / at han intet lägger dhe sambre eller ödegodz
 vnder Låhns rätt / och den bästa vnder Arfzrätt / vthan at han ther vthi gör
 een ställig skildnat / och dhet eue med dhet andre vthnämber när Comfir-
 mationerne sökies / låtandes sedan Låhngodzen i wår Räkne. Cammar v-
 thi Chronones böcker antecknas. Skulle och henda sig / at någon hade på
 dhetta föresagde sättet köpt allenast ett eller tw Hemman / mindre och in-
 tet meer / wele wij då nådigst tillåta honom / at han betalar Arfzrättig-
 heten effter wår Cammerwårdering / och behåller sedan des lijte Hemman
 heelt och hållet på Arff och allodial rätt.

VII.

Om Jordbyten äre steddde enthera emillan Chronan och Vnderfåter-
 ne / eller emillan desse inbördes / skole sådane bythen / så framt Chronan
 icke wore obilligen förfordelat / fast och oklandrade stånda / så at den arff
 och allodialgodz hafwer gifwit och bortbytt emoot Cronans Godz / han be-
 håller dhesse på arfzrätt / och hans bortbytte arff och allodial Godz Låhn-
 godz i dheres händer / som dem sig för samma Chronans Godz tilbytte /
 eller dem elliest sedermera aff Chronan Donations wijs bekommet haf-
 wer / Men äre sådane allodialiter för donerade Chronans godz emoot hwat
 andra Vnderfåterne emillan bytte / så behålle hwat sitt på Låhns rätt.

VIII.

Ther så finnes / at Chronans Godz som hafwa warit på allodial
 rätt

201
rätt bortgiffne / ähre sedan gångne i Arffstiffen / skole hoos them efterföljande omständigheter tagas i acht. Om en endeste Erfwinge hafwer erfft Godzen / så behålle han fuller dem / men hans erffde ewärdelige frälse rättighet förwandlas vthi en Låhrätt / som om andre Donationer förr är målt. I lijka måtto wære samma Lagh om dhe Godz / som äre i bland flere Erffwingar gångne i Stiffen / när the kunne vthan Arffstiffes risswande / och någon dera Erfwingens orätt / blifwa dragne tillbaka in på Låhrätt / eller dhe dheras Arff och egne Godz kunne sättia vthi stället för Låhgudz. Om sådan omständighet förekomme / at Arff och allodial frälse Godz / woro bytte emot dem / som vndan Chronan på samme rätt hafwe warit donerade, och nu til Låhrätt återfalla / hålft dher Syfter medh i Arfftagningen gånget hafwer / wele wij Ds förbehållet hafwa at låta ransaka dher öfwer / och så frampt wij besinne / at Godzen kunne vthan arffstiffes funder risswande beqwämligen dragas til Låhrätt tillbakares / wele wij göra effter sakernas beskaffenheet der vthi ett rått rådig vthslag. Men kunna Erfwingerne klarligen för Ds bewijja / at dhet icke vthan den enes eller andres stora mehn är gödeligit / med mindre dhe skole dheras Arfwelåter å nro laggia och jämka / skal dem samptligen wære tillåtet och förundt at lösa så många och sådane Godz / som dhe til Arffz kommet hafwa å 9. pro Cento, vnder allodial och ewerdelig Frälse rättighet / och sedan behålla hwardera sin arfwelått til oklandrat Arff och ewärdeligit Frälse / så Dätter som Sohn.

IX.

Hafwer någon dhe Cronans Godz til en annan försåld / som honom på allodial Frälse donerade woro / skal han Saliaren wære skyldigh / at hemula Ridparen dhet han redeligen aff honom köpte / så at Ridparen sine aff androm således köpte godz / oklandrat och til ewerdeligit Frälse må besittia och behålla. Men Saliaren opfolle Ds och Chronan wære affsknad på följande sätt. Åger Saliaren så många Arff och allodial Godz / som han bortfålde / sättie då så många och gode Godz til all följande och Ranta i stället för dhe Chronans Godz han bortfålde / besittandes dem här effter på Norköpingz Beslutthz / och icke på Arffzrätt / effter som han i råttan tijdh dem skal således låta opföra i wære och Chronones Jordbeddcker. Åger Saliaren intet så många Godz på ewerdeligit Frälse / som den bortfålde Rantan kan opfolja / betale då dhe halwe wårde å 9. pro Cento, i Penningar åth och Chronan på terminer / som med honom skäligt kan accorderas, Finnes och wære bewijsligit / dhet någon Saliare woro antingen

170
så fattigh / at han intet förmar / eller aff Landet reest / at han intet hwarren med Godz eller Penningar tilhållas kan / at hemula sin Rödpare dhe han sålde / så skal fuller medh skal först där effter ransakas / om Rödparen sådane Godz / effter Chronans wårdering tilfyllest / hafwer betalt / men sedan slände of och wære effterkommande Sweriges Konungar fritt / at antingen innan 6 Åhrs tijdh ifrån den dagh saken bleff Ds kungiorde / förmedelst årlaggiande aff dhe vthlagde Penningar inlösa godzet aff Ridparen / hålft opå dhe Orther som wij besinna of och Chronan til någon särdeles nytta oc commeditet lända / eller om tijdernes lägenheter oc andre infallande betänkiande intet effterlåta Ds och wære effterkommande Sweriges Konungar / eller wij icke eliest godt sinne innan föresagdan tijdh / at inlösa slike Godz / må Ridparen behålla så många Godz / som han effter Cammer wårderingen hafwer vthlagde Penningar före / eller Penningewårde / och om någre ån finnas obetaste / gånge dhe åter til of och Chronan / med mindre han finner hoos of den nåden / at wij dem wilja honom fullkombligen försålia och för råttmätigh betalning oplåta. I lijka måtto / om någon ibland Krigz befålet och andre Cronones wål förtjänste Mån och Tienare för dheres ringa förmdgenheet skuld / och dheres vthrustningar til Chronones tienst och heder / hade måst sålia eller pantsätta 4. 6. eller 8. Gårdar / wele wij them medh nåder ansee och wære rätt cfallenast at ther vnder intet begrijses / hwarken the som vth om bewijslig nödh och trångmål (hwar öfwer wij effter billigheeten och sakernes beskaffenheet wele låta ransaka) dhet giordt hafwe / icke heller dhe som i någd myckenheet t. l. 10. Gårdar eller dher vthöfwer / Fierdinge och Sochneths hafwe sine allodialiter för donerade Godz bortfålt / hwilke billige räknas vnder dhe förrige Conditioner, förblifwandes Ridparen vthi dhet han redeligen köpt hafwer / således vthan skada / at han antingen behåller aff Godzen så mycket / som han effter föregången ransakning hafwer vthlagt Penningar före / eller wij och wære Effterkommande Sweriges Konungar betale honom sine vthlage Penningar innan 6. Åhrs tijdh / ifrån den dagen saken bleff of kungiorde / blifwandes han som Penningerne skal så vthi faste possessionen aff Godzet / in til dhe han får sin fulla betalning och blifwer dhetta alt som ofwan tilår om köp och bythe förmålt vthi sine rätta och fulle Förstånd medh mindre dhet förord emellan Saliaren och Ridparen är giordt / at Ridparen hafwer skylsat Saliaren aff onere evictions / Wår och Chronones rätt här widh oastortat.

X.

Om någon hafwer bygdt sigh Sättegård på dhet Chronogodz / som honom åhr allodialiter för skänckt / och han then lägenheeten antingen hafwer redt märckeligen excolerat / Eller kan thet göra / om han an skaffa sigh en eller annan synnerligh lägenheet ther til vthi negden / så och om wij blifwe aff wåre trogne Undersåtere aff Ridderskapet och Adelen behdeligen anmodade / at tilstådia något bythe aff sådana Chronogodz emoot Frelse / och wij göriligen påfwe / at thet os icke ländert til meen / wele wij på ett slijte fall efterlåta wåre trogne Undersåtere Ridderskapet och Adelen / at byta sigh sådana lägenheeter til moot slijta Godz til alle dhes wilkor / beqwåmligheeter / Rånta och all annor fulnad at sätta sine Arff. och allodial Godz i stället för Långgodz / niutandes på dhesse Arffråtten där emoot / effter som wij til mehra wijsheet dem således wele i wåre och Chronones Jordeböcker opfdra och anteckna låta.

XI.

Wij wele och nådigst unna och efterlåta / om någon Anckia hade rätt allodial Frälse på sine donerade Godz / Men ågher allenast döttrar och inga Söner / at döttrarne då effter Modrens dödh måge samme godz slijta som Sönerne på Låhns rätt och deres manlige Bröstarffwingar bestitia och behålla / Och om döttrarne eller andre slijdearffwingar hafwe årft sine Föräldrar och Släkt vthi allodialiter donerade godz / så wele Wij / och här modh nådigst unne / at the må blifwa i possessionen aff godzen / och åthniura samme rätt / som andre Donatariet, behållandes samme godz på Låhn rätt.

XII.

Slijka mårto wele wij här med nådigst tillåta Ridderskapet och Adelen. at the må vthaff Långgodzen gifwa sine Bruder och Frwer / til Morgongoffwa Fåmhundrade Mark ranta / effter dhen Cammarwårdering / som Konung Gustaff Adolph den andre och Store / wår högslårade K. Moderbroder giorwårdigst i åminnellse / hafwer Anno 1620. Råd gat dswer Lijffgedingens Råntor / och hwar effter i Drottning Christina Anno 1651. Grefwerne giffue privilegio förunnas / och hafwer warit brukelig / at dhe deres Huusfrwer Lijffgeding råkna måge / doch så / at Ridderskapet och Adelen vthaff Långgodzen / dhe ware sig så store som dhe wille intet mehra gifwa vthi Morgongoffwa ån för bemålt åhr. Men then som wil gifwa meer / får dhet honom fritt / at taga aff siet eget Arffwegodz /

doch intet wijsdare ån i 1644 åhrs ordinantie om Adelige Morgongoffwa för måles. Effter ofwanberörde quantum aff 500. Marcker ranta måge the och / som antingen hafwa allaredo wed sitt gifftermål något aff Låhngodzen bortgifwit til Morgongoffwa / eller tänckia här effter gifwa sine Brudher Morgongoffwa vthur Låhngodzen / regulera och rätta sin gofwal och vthaff hwar siet Låhngodz tilågna sine respective Bruder och Frwer en wijs deel aff ranta / doch så / at quantumet aff Morgongoffwa Råntan / intet går dswer en trediedeel aff heele Låhngodzens ranta / på thet at barnen och rätte Erfwingarne icke igenom Morgongoffwan må präjudiceras Och fast ån trediedeelen aff heela Låhngodzens Rånta stiger högre ån ofwan bemelte 500 marcker ranta / må dhen listwål / som wil stifta en Morgongoffwa / intet gifwa der dswer / vthan blifwer widh thet här ofswan tilfatte quantum. Then Morgongoffwa som på förestreffne sätt lagligen blifwer vthlofwat och stiftat / måge Anckiorne sedan effter Drottning Christina Anno 1644. gjorde Förordning / besittia Hwad dhem widkommer / som nyligen / och sedan dhe trådde i Achtenkap / åre adlade wordne / stole åfwen samma wilkor åthniura / som dhe andre / och om dhesse sigh icke eliest igenom Ridp eller Arff andre allodial godz förwårswat hafwa / hwar med the theres Fruer och Bruder til Morgongoffwa försee kunde / så wele wij och des förvthan / når Wij där om behöriligen blifwa anmodade emoot hwar och en effter Mansens meriter och lägenheet i godz / Os vthi Nåder förklara / och Anckiornes wilkor / antingen med Nådeåhrs benehiet och förångiande / eller eliest i Nåde ihugkomma.

XIII.

Hender sig / at den som hafwer bekommet Låhngodz på Norköpings Besluf wilkor / affaller med döden vthan manlige åkta Bröstarffwingar / och lemnar döttrar effter sig; Så emedan Norköpings Besluf förtröster döttrarne at wara närmarst til godzens förlåhning / om hon tager een sådan Man / som Konungen kan sig åthniura med / och wij hafwandes dispositionen dswer slijte Låhngodz / alt dherföre intet gerna wele gå ifrån ofwan bemelte Förordning / som år Döttrarne tilfromma införd; Ty hafwe wij / til at betee Ridderskapet och Adelen then åhuga Wij bære för dheres Barns wålsfård / os ther hån nådigst welat förklara / at om inge serdeles skial förorsaka os / at göra en annan disposition med dhet / os på ett slijte sätt / hemfalne Låhngodzet / och wij dher hoos befinne / at Döttrarne winlågget sig om adelige Dygder / och giffter sig med en sådan man so wij kunna os låta åndya med / wele wij förångia oc conferera lånet in på döttrarnes man och begges thera åkta Manlige Bröstarffwingar: Men om

ter kommen til sine mogne och manbare Åhr / och kan lijfwäl intet blifwa
belåhnat medh samma godz som Föräldrarne innehaffe hafwa / wele wij
ändå vthi anseende aff hennes lägenheet nådigst förrunna Dottren / At hon
vthi tw Åhr effter Fadrens dödh / må niuta Rentan aff Låhngodzet til sin
afflöfen och Brudeskatt / blifwandes i possessionen aff Godzet / til dhes
hon samme Brudeskatts Ranta kan fullkomligen bekomma. Men om den
sidste Låhndragarens Dotter / een eller flere / äre antingen alle / eller som-
blige dher aff små och vthi sine omogne Åhr / wele wij på den händelsen / oc
när een slikt casus Ds blifwer behörligen förestält / effter Omständigheter-
nes bestaffenheet / antingen förrunna slikt Döttrar förvthan och vthöfwer
dhe tw Åhrs Ranta / som dem til Brudeskatt i als tilstås / Låhngodzet
med dhes Rantor än wijsare på en wijs tijdh / eller gifwa Döttrerne i
des ställe ett stycke Penningar / dher vthur betygandes vthi alle motto /
dhet wij dher vthi wele ansee / så wäl merittene aff Döttrernes Föräldrar
oc Förfäder / som oc barnsens då warande condition oc tilstånd. Oc på thet
Låhngodzet / som på een wijs tijdh förrunnes / antingen äth Änkior til Mor-
gongoffwor / eller äth Döttrerne til deres opfdzel och Brudeskatt / må vn-
der samme tijdh hållas wid godh macht / och intet lijda någon skada / skole
Wäre Befalningsmänner i Häraden hafwa ett tilböriligt inseende på
slikt godz / och när dhe märckia någon skada wara åsärde / då medh beke-
denheet åthwarra dem / som Godzen besittia eller förestå / förmanandes /
at dhe taga Godzet och dhes tilbehör vthi godh acht. Then som een sådan
åthwarning oachtat / och medh siet wällande låter Godzen blifwa döde / el-
ler på annat sätt så någon skada på the lägenheter / som woro dher hoos
när dhet bleff förlant / skal dherföre swara och betala antingen aff Arff-
wegodz eller vthi Penningar / det honom således blifwer pålagdt.

XIV

Och såsom Landzens cultur, när den blifwer skäligen och effter lägen-
heterne på hwar och en Orth fortsatt och befordrat / hedrar sieswä ortber-
ne / och bringer med sig en märckelig nytta / Alltså och på dhet dhe / som
hafwa Låhngodz i possession, må winläggia sig om culturen aff samme
Godz / och dhet som en gång wäl är begynt / sedan fortsattia oc vnderhållas
Ly hafwe wij här medh welat privilegera dhe warande och förblifwande /
effter Norköpings Beslutts willer / Låhngodzen / medh den rättighet /
at när dhe til oss och wære Effterkommande Sweriges Konungar äther i-
gen hemfalla / at den kostnadt / som til dhen ortzens och des tilhörige läge-
heters skälige cultur, så wäl medh dugeligh / nyttig oc effter lägenheeten aff
hwar

rancier på Godz / för sin andre Egendomb och fasta godz / dhen och dhe / som
på thet ena eller andra sättet hafwe således förwärfwat sig expectantier
skole här effter niuta them til goda / och när Godzen förfalla / genom tillä-
telse medel och ordentelige im milioner dher til tråda / medh mindre God-
zet woro beleget på the Orther / som effter dhetta Riikzdags Beslutth oss oc
Cronan enkannerligen blifwe förbehåldne och friskallade. Ar dhet så / at
een eller annan för ofwanbemelte eller andre des lijke fall / icke kan bekom-
ma Godzet / skal honom dher medh intet affgå i hans expectantier rätt /
för än hans vthlagde Penningar blifwa honom betalte / doch så / at med
dem / som hafwe giordt äth Cronan Försträckningar på expectantie godz /
riktige affräckningar hållas / och där han bestines widh tiltråbandet til
godzen / intet hafwa gifwit Cronan sin fulnadh effter Chronones wärde-
ring / skal han den samma opfylla / Men ther emoot räckna i fullnaden
jempte dhet försträckt Capitaler, intetellet dher opå 6. pro Cento, isfrån
then tijden han sine Penningar hafwer mist och Godzen innehaffe.

XXI.

Emedan Simultanea Investitura vthi Grefwe och Frijherrestap / fun-
derat och grundat sig på någre särdeles considerationer, och wij alt thet
före widh wår lyckelige öfwerståndne Eröning monde fuller conferera äth
någre Simultaneam Investituram, som funnes reda wara medh innehafwa-
ren aff Grefwe- eller Frijherrestapen belåhnte / Men hade då icke tijd al-
les bestaffenheter at stårstoda / fast mindre gbra thet vthi een wijs deter-
mination, Hwarföre och på dhet något wist må stadgas om Simultanea In-
vestitura aff Grefwe- och Frijherrestap / och Grefwerne och Frijherre-
ne vthi sieswä wärcket spörria then särdeles benågenheet Wij bære til dhe-
res stånd / så hafwe Wij öfwer bemelte saak där han Ds nådigst welat för-
klara / Nåmbligen / at där någon är in til denne dagh benådat medh / Si-
multanea Investitura aff något Grefwe eller Frijherrestap / så och til Gref-
we- eller Frijherre Dignitet uphögd / och bestines wara med samme Gref-
we- eller Frijherrestaps innehaffware aff en Familie och Att / så at dhe på
Ridderhofet hafwe altijd hördt til ett Sätthe och Stamma / och fördt ena-
handa Namn / Wapn och Sköld / Den och dhe samme må och skole för-
wanta Låhnet / och så länge den nu Låhndragaren och besittande Linien
warar och Calus investendi här effter förefaller / at wara skyldig at sökia
Simultaneam Investituram / Men när den Linien som Grefwe- eller Frij-
herrestapet nu besitter / med döden affgår / då och på den händelsen wara be-
rättigat / at på behör och brukeligit sätt tråda til Låhnet / och det sedan på
E sådane

Sådane conditioner, som dhet Ståndet sine Låhn besitter / omwägerligen åtk-
niuta / och skal thetta alt / som offwan bemålt är / förstås om dem allena /
som sig kunna qualificera til ofwanberörds requisiter och omständigheter :
Så skal dhet intet wijdare blifwa extenderat, än til dhe Grefwer oc Frijs-
herret / som in til denne tijdh åhre til samme Dignitet förhöjde wordne.

XXII.

Hwad som widkommer alle öfreige expectantie Bress / hwilke genö-
wäre Antecessores blotta nådh och gåfwa / een eller annan kunne wara op-
dragne / och dem som Bresswen innehafwer / hafwer vthi ingen måtto fått
åtkniuta / en heller bekommit godzen vthi / wärckeligh poslesion och häffd /
för än wij trädde til Regimentet ; Sedan och the / som fuller hafwa i
kraft aff expectantie bresswet / opburet någre godzens omwisse Råntor /
Men för war Regimentstijd intet nått häfden på godzens wisse råntor ;
Jämwal til thet tridie / the som vnder war Regimentstijd hafwe vthan
war vettryckelige tillåtelse sett sig i poslesionen af någet godz / som dhe
hafwe haft expectantie bressw på / Sådane / hwad thet är någon Grefwe
eller Frijherre / som sig vnder caduque Rampn eller annan expectantie
den rättigheet förskaffat hwar vthdiwer the godz som liggia i hans Gref-
we och Frijherreskap / eller eliest någon annan ; Dheres Bressw skole här
effter vthan tskildnat wara krasseidse / så at Bresswens innehafware
(hwad för disposition emellan privat Personer / vthi hoppningen at få
godzen / här til må wara giord) nu och i tilkommande tijder ingen rättig-
heet här igenom til Godzen / antingen dhe nu allaredo äro försalne / eller
här effter kunne försalla / måge och skole sig dhe öfwer tilägna och åtk-
niuta.

XXIII.

Hwad i ofwanberör måhl / så wäl wid Låhn rättetne / som expectan-
tier och caduqver, både i thetas reduction och tilkommande ordningar / här
med stadges och förordnes / skal hafwa och behålla sin fullkomlige kraft oc
wårckan / icke allenast i Sverige och Finland / vthan jämwal vthi alle dhe
öfreige och vnder öf och Sverige lydandes provincier och Landstaper ; Så
at hwad i förestrefne fall aff framsarne Sweriges Konungar är här til
någorstådes disponerat och förordnat / skal dömmas och måtas effter den-
ne Stadga / doch hwar och en provinse, som icke til Rijkz allmänne Mö-
then kallat plåga / dhes öfliche och wålfångne privilegier oförkertade och v-
than försång ; Effter som wij i synnerheet benågne äre vthi reductionen
och des anställning / at låta noga i acht taga hwar provincies särstille eg-
skaper /

skaper / Lagh och rättigheetter / war närwarande Stadga oförkertade / den
wij hafwe giordt vppå vppenbara Rijksdagh med Samptlige Rijkzens
Ständers gode wetskap / och wille / vthi dhet / som war Konungzlige dis-
position enkannerligen tilstår / wilsandes wij eliest of icke obenågne sinna
låta / wåre trogne wålförteente Mån och Tienare hållt them / som icke nå-
got annat synerligt för thetas giorde tjänster hafwa bekommit / och ige-
nom denne war Förordning lijda någon affgång / på något annat görligit
fått med Kongl. ynness och nådhe ihugkomma.

XXIV.

Och såsom alle Låhngodz öfwer heela Sweriges Rijke och alles des
incorporerade som tilhöra provincier, som äre vthom dhe omistandes och
frikallade orter / vthan åtkniudnat aff tijdh åth en eller annan förlante /
blifwa så här effter som här til på Norcköpings Beslutts wilkoer / och på
Manlige Bröstarfwingar / effter dhe vthi wåre respektive Rijke / oc hwar
och en aff des incorporerade och tilhörige provinciers egenstap och bruk / vthi
dheres hånner som them nu lagligen besittia : Jämwal at alle Godz / som
ifrån Konung Gustaff Adolphi Dödsfall öfwer heele Sweriges Rijke /
och alle des så wäl incorporerade som tilhörige provincier (hwad Drot-
tning CHRISTINA Anno 1654. wid astrådande aff Regimentet sig
hafwer förbehållet / blifwer här ifrån vndantagit och lempuadt i sitt stånd /
aldeles effter samme Slutts innehåld och lydelse) allodialieer äre bortför-
åhrade / och liggia vthom dhe omistandes och frikallade orterne / skole ge-
nast effter denne dagh dragas ifrån Arffwärt / och sättas på Låhn rätt / så
at dhen som dhem besitter / må fuller dem behålla här effter / men intet an-
nars än på Låhn rätt / och effter the wilkoer / som vthi Norcköpings Beslut
och här ofwan til äre bestrefne ; Men the Godz som genom fullkomligt
köp äre kombne ifrån Chronan / skole här effter blifwa hoofs ägaren / som
hans faste Arff och Frälse / doch öf och wåre Effterkommande Sweriges
Konungar / såsom hafwandes byrd rätten til dhe Godz / som på ett slijte
fått äre komne och alienerade ifrån Chronan / förbehållet / at när ägaren
wil slijte Godz sålia åth andre / och them lagligen opbiuder / och hans nå-
ste Skyllmån effter Lagh them hwar ken wil eller kan inlösa / och wij inän
rättan tijdh / effter Lagen binda och betala ägaren så mycket för Godzen
som een annan / wij och wåre effterkommande Sweriges Konungar / då
må wara närmast til at inlösa samme Godz til Chronan igen : Urså wele
wij här med och i kraft aff dhenne Skriffte och Förordning nådigst con-
firmera stadfåsta oc handhafwa Ridder skapet och Adelen / så wäl i gemeen /

E ij

son

Nim 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

31
som hwar ee en i synnerheet / vti alt det som dem tilhörigt är / oc med dhesse förestreffne vilkor dhem aff och nådigst tilågnas / wiliandes wij låta det alt tillijka medh Ridderkapet och Adelen andre wälfångne ägendomar / Friheter / privilegier och heele dheras wälstånd / wara och til all Kongl. hägn och ynnesi befallat.

XXV.

Effter som eliest Ridderkapet och Adelen hafwe förmedelst detta Riksdagz Beslutet godwiliat och aff underdånigst trogen wälmening / til och Riket opdraget vthan wedergålning dheras Konungz. donationer på dhe omistandes erthernes / sempre frj hand / at inlösa dhe löppte och dem tilpantade Godz där sammestades: I lijka motto hafwe dhe underdånigst tilbudet sig / at ofstä een fierdedeel af dhe öfrige godz / som til dem sedan Anno 1632 den 6 Novembr. hafwe varit aff Cronan donerade, enkannerlig til den enda / at Regimentet måtte nu dher vthaff något onderstöddias / så och åter igen sölias och medh tiden oprättas een fast och oföränderligh Wår och Chronones egendomb i ordelike Jordegodz / oc där aff stytande Råntor och rättigheter / aldeles som the sielfwe sig i Riksdagz Beslutet wijdare til wårt gode behagh vthtyda: Hwarföre och emedan the öfrige Rikhsens Ständer stamma öfwereens med Ridderkapet och Adelen wälmeente opstätt / och wij pröfwa / at alles dheres trogne förslag och intrådande dr ansedd til wår och Rikhsens tiens / nytta / och trogheet: Ty hafwe wij dhet samma / som dhet i dhetta Riksdagz Beslutet widlöfftigare äbr insördt icke allenast fulkomligen gillat / vthan förklara Och än yttermehra och här medh / at wij wele genom dhe Godz och Lägenheter som nu eller framdeles och Cronan kunne beemfalla och förekomma / nådigst wara omtäncke / een sådan wår och Chronones fasta och oförnyttelig egendom oprätta / och effter dhe omständigheter / som i Riksdagz Beslutet bestreffne äre / een fulkomligh Stadga och Ordning dher öfwer medh foderlighe författa låta: Så at dhes lijke godz / som til wår och Chronones faste egendomb nu eller framdeles warde tilågnande / måge fulkomligen namngifwas / och aldrig effterlåtas / at blifwa ifrån och / wåre effterkommande Sweriges Konungar och Cronan emoot denne wår Förordning och Riksdagz Beslutis innehåld / förnyttade: Hwilket wij fuller aldråhållt / effter Rikhsens Ständers underdånige åstundan nu genast hade i wårket ställt / men emedan wij tilfrände / om alle der til tielike Lägenheter behöfwe at wara bättre vnderståttade / än dhet sig här til i wår korte Regements tijde hafwer göra låthet / wele wij Och til sölie

175.
aff denne wår Förklaring emoot nästkommande Riksdagz (om Gudh och Lijffwet och Heisan sparer) vthtryckeligen der öfwer vthåta / och genom wår egen Förordning då sölia / om mödeligit blifwer / at bringa detta ärendet vtur owisheet och i sin fulkomblige richtigheet / och Stadga.

XXVI.

Och om dhet vthi ransakning öfwer Godzens reduction befinnes / at Och och Chronan wore wed samma Godz och der aff stytande rättigheters alienation, något märckeligt förfång tilfogat / som nu icke kan wara ihugkommet / wele wij hafwa och wåre Effterkommande Sweriges Konungar förbehållit / at på nästkommande Riksdagz sådant med alle sine requisiter företaga / och sedan Wij der hoos hafwa hwar och eens aff wåre trogne Undersätters stälige beswär optaget och stårstådat / då denne wår Förordning än ytterligare förklara / och således sätta alt i sitt rätta och fulkomblige stic och Lagh blifwandes hwar och een / effter innehållet aff thenne wår Stadga och Riksdagz Beslut / således vthi sin wälfångne possession.

XXVII.

Och på dhet wårt R. Fädernesland Sweriges Rike / och alle wåre underliggiande och tilhörige provincier, ey må här effter och i framtijden råka i een sådan fahrlig widlöfftig och olägenheet / som det nu på een sådan fahrlig widlöfftig och olägenheet / som det nu på een tijd för dhen inriktande oredan med godzen hafwer varit vthi / och dhen wij nu på denne Riksdagz / förmedelst Gudz nådhe och wårt elskelige Rikz Råd och samptlige Ständers mogne intråd / genom dhenna ordning hafwa sökt til at vthreda / vthan at wij och wåre effterkommande Sweriges Konungar / så och wåre trogne Undersättere aff högre och nidrige Stånd / hwar effter sin condition, wilkor och lägenheet / må altid och så mycket Wienskelligit och mödeligit är / här effter och i detta fallet respektive regera / lefwa och blifwa vthi roo / samia och ett godt wälstånd / så stadge wij här medh först och främst / at dhen här ofwan til gjorde Förordning / skal och må alenasförstås opå dhe Godz / som in til denne dag och Daro äre och kunne wara Chronan affhende. Til dhet andra / såsom wij stelswe vthi öfwer dispositionen Chronones immediat och enstykste godz wele hafwa Sweriges bestreffne Lagh / Wien enkannerligh Norköpings Beslut / och denne wår Förordning / samt Fäderneslandzens wälfärd och nytta / för wårt rättensdöre: Allså och / ehuru wäl wij bäre then wisse tilförsichten / til wåre effterkommande Sweriges Konungar / at the trådandes til Regement

tet / ju läre gdra thet samma. Så hafwe wij likwål för dheres
 och dhet Allmänne bästa skul funnet för godt / at här medh op-
 repa then medh Sweriges Rikets Lagh likmäßige / och om Cro-
 negodz gjorde Stadga / och til dhes yttermera bekräftelse och
 styrctio således förordna / Nembligen / at ingen Sweriges Ko-
 nung / skal effter dhenne Dag hafwa macht / at på allodial rät-
 tighet och til ett ewerdeligt arff och egendomb affhenda Chronan
 någre godz / och dem tillägna androm / vthan om een eller an-
 nan Konung thet gör / så hafwe then Konung som effterkommer
 myndigheet och macht / sådant aldeles at vphåfwa och återkalla
 Detta likwål så förståendes / at dhet Rikets höge nöd och trång-
 måhl så fordrar / må fuller Konungen opå den händelsen / och där
 inge andre vhwägar och medel äre at til gå / förpanta eller sälja
 äth andre Cronones godz / doch allenast på Norköpings Beslutts
 wilstohr å 9. pro cento. Men ingelunda någre Cronegodz
 allodialiter för alienera. Til dhet tridie / effter expectantiernes vt-
 bediande synes stråffwa emoot een Christeligh Kärleek / och deres
 olimiterade concessio, lunder icke allenast Konungarne som eff-
 terkomma / vthi deres rätt och Myndigheet / hwilken aff ingen
 präudiceras kan / vthan och i synnerheet andre wålförtiente Under-
 sättere til försång. Så är thet dher denne wår Förordning / at
 om dhet här effter händes / at een Konung gåffwo expectantie breff
 eller Simultaneam investituram på något Godz / Grefwe eller Friher-
 restap / stole sådane expectantier och Simultanea investitura inter
 längre gälla / än i then Konungens tijdh / som them meddelte / så
 at om Donatarius och then som får expectantien eller Simultane-
 am investituram, icke kommer i wårekligh possession aff samme godz
 innan then Konungens Regemens tijdh / som gaff honom expect-
 antien eller Simultaneam investituram, skal then Konungen som eff-
 terkommer / vthi Regementet intet vara förbunden / at gilla ett
 slijkt Breff / vthan wari dhet då callerar och kraftelöst.

XXVIII.

Såsom alt thetta / som i ofwanberörde punkter in-
 nehålles / är funnet och startat vara nödigt til Fäderneslandens
 gagn och bästa och thet förre aff oss medh Rikets Råd och samptlige
 Ständernes wålmæente samtyctio / inrådande och tilstyrctian här
 medh

medh stadgas och förordnas ; Alt så skal och sådant / aff alle som wederbör /
 här effter fulkombligen handhafwas och observeras ; Achandes thet hoos
 at hwar och en aff wåre trogne vnderfåtere och Ständer / måge således
 wed theres wålsångue Friheter / privilegier och egendomb / såkre och trygg-
 ge vara och blifwa. Til yttermera wisso hafwe wij dhetta med egen hand
 vnderstrifwit och wårt Secret bekräftat. Gifwit på wårt Kongl. Resi-
 dentz Slotte Stockholm / den Tingu Fåmpte dagh i Junii Månad
 Åhr Ettusend / Serhundra på thet Femtjonde
 och Femte.

CARL GUSTAFF.

